

„Retrospekcje polarne”, Ryszard Czajkowski
– wystawa fotografii w PAN Muzeum Ziemi w Warszawie
9.05–29.06.2014

Polska Akademia Nauk Muzeum Ziemi w Warszawie zaprasza na kolejną fascynującą wystawę z cyklu Natura–Sztuka, którą będzie można oglądać do 29 czerwca 2014 r. Wystawa pt. „Retrospekcje polarne” to niezwykła fotograficzna relacja z podróży Ryszarda Czajkowskiego – znanego polskiego geofizyka, polarnika, podróżnika, a także dziennikarza i reportera, autora licznych programów telewizyjnych oraz filmów o tematyce podróżniczej.

Na wystawie zobaczyć można zestawienie współczesnych (2013 r.) oraz dawnych (lata 70. XX w.) fotografii ze Spitsbergenu. Warto wspomnieć, że na tej największej wyspie Norwegii, położonej w archipelagu Svalbard, w północno-zachodniej części Morza Barentsa, od kilkudziesięciu lat działa Polska Stacja Polarna im. Stanisława Siedleckiego w Hornsundzie, prowadzona przez Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk. Od 1978 r. w stacji wykonywane są całoroczne badania z zakresu geofizyki i środowiska polarnego.

Wprowadzeniem do wystawy są słowa Ryszarda Czajkowskiego, który tak opisuje swoje wrażenia i refleksje z wypraw na Spitsbergen:

Spitsbergen po latach

„Chcę opowiedzieć o podróży sentymentalnej. Pierwszy raz byłem na Spitsbergenie w 1971 r. i przez kolejne dziesięć lat, niemal wyłącznie, zajmowałem się sprawami wypraw polarnych. Dla mnie Spitsbergen to najpiękniejsze miejsce na świecie. Każda kolejna wyprawa była nieustannym pasmem radości. Może dlatego w moich filmach, opowieściach – i mam nadzieję, że również na moich zdjęciach – nie wieje grozą ani bohaterstwem. Po prostu cieszyłem się, że mogłem tam pracować.

Wtedy realizowałem swoje marzenia. Prowadziłem badania geofizyczne, a przy okazji robiłem wycieczki, fotografowałem i filmowałem. Teraz pojechałem bez obowiązków, ale nie udało mi się ukryć wzruszenia. Czułem, że jestem po prostu u siebie. Wiele się zmieniło, ale krajobraz pozostał.

Byłem bardzo krótko, a interesujące są zmiany pór roku. Zmienia się roślinność, inaczej zachowują się zwierzęta. Tym razem spotkałem tylko dwa najpopularniejsze gatunki kwiatów. Mało miałem kontaktów z ptactwem, które jeszcze nie weszło w okres lęgowy. Spotkałem tylko jednego lisa, ale za to widziałem białego niedźwiedzia.

Miłe dla mnie było spotkanie z aktualnymi mieszkańcami naszej stacji. Mimo znacznie bardziej zaawansowanych technik prowadzenia badań i wielu nowych rozwiązań w samej bazie, wydaje mi się, że – podobnie jak mnie – cieszy ich Spitsbergen.

Ryc. 1. Na Lodowcu Hansa

Ryc. 2. Lodowiec Hansa. Obie fot. R. Czajkowski

Będę starał się pokazać zarówno ten stary, sprzed 40 lat, i obecny Spitsbergen, a właściwie nie cały, a ten »mój«, widziany moimi oczami”.

Wystawa „Retrospekcje polarne” będzie czynna do 29 czerwca 2014 r. w PAN Muzeum Ziemi w Warszawie, Al. Na Skarpie 27, od poniedziałku do piątku w godzinach: 9.00–16.00 oraz w niedziele w godzinach: 10.00–16.00. Ceny biletów: normalny – 4 zł, ulgowy – 2 zł, w niedziele wstęp wolny.

Karolina Jackowiak